

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/24/2019
Identifikačné číslo spisu:	8214010301
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:8214010301.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Martiny Zeleňakovej na neverejnom zasadnutí konanom 18. septembra 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Ing. L. P., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného Ing. L. P., ktoré podal proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11. novembra 2015, sp. zn. 8To/27/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Ing. L. P. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov (ďalej aj len „súd prvého stupňa“) z 15. apríla 2015, sp. zn. 1T/139/2014 bol obvinený Ing. L. P., nar. XX. F. XXXX vo F., trvale bytom V. XX, okres Bardejov (ďalej aj len „obvinený“ alebo „dovolateľ“), uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- dňa 22. januára 2014 v čase okolo 15.15 hod. v Bardejove na ulici P. X.. X, na účelovej komunikácii nachádzajúcej sa v areáli V. Základnej školy pri vstupnej bráne vedľa budovy Materskej školy, fyzicky napadol U. M., nar. XX. U. XXXX, trvale bytom G.. XX, okres Bardejov, že po krátkej výmene názorov podišiel k nej a oboma rukami ju sotil do hrudníka, v dôsledku čoho spadla na zem, pričom pád tlmila pravou rukou, ktorú dala pod seba, čím jej takto svojim konaním spôsobil pomliaždenie pravého zápästia ťažkého stupňa, ktoré zranenie si vyžiadalo dobu liečenia spojenú s práceneschopnosťou v trvaní od 23. januára 2014 do 22. februára 2014.

Za tento trestný čin uložil súd prvého stupňa obvinenému podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona za použitia § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov s tým, že podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona obvinenému výkon uloženého trestu podmienčne odložil; podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona súd určil obvinenému skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenej U. M., nar. XX. U. XXXX trvale bytom G.. XX, okres Bardejov, spôsobenú škodu vo výške 242,00 (dvestoštyridsaťdva) Eur.

Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozhodujúci na podklade odvolania obvineného rozhodol rozsudkom z 11. novembra 2015, sp. zn. 8To/27/2015 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil v časti vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu; následne odvolací súd postupujúc podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému uložil podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 300,00 (tristo) Eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona ustanovil súd pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť obvineným úmyselne zmarený, obvinenému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) mesiac.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený vo svoj prospech v zákonnej lehote dovolanie, a to prostredníctvom obhajcu JUDr. Mariána Juska, advokáta so sídlom Račí potok 3, Košice. Prípustnosť dovolania obvinený v podanom dovolaní odvodzuje s poukazom na ním predpokladané naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) (zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu), písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však odvolací súd nemôže skúmať a meniť).

V úvode podaného dovolania obvinený zdôrazňuje, že nikdy pred súdom nevyhlásil, že je vinný. Dôkazy vykonané v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom neodôvodňujú závery, ktoré by mohli viesť k rozhodnutiu v neprospech obvineného, a to najmä z dôvodov jednoznačných rozporov medzi jeho výpoveďou a výpoveďou poškodenej, prípadne medzi výpoveďami svedkýň, resp. poškodenej a svedkyne T., ktorá mala svedčiť v prospech poškodenej. Označené rozpory sa počas trestného konania nepodarilo odstrániť a to aj napriek tomu, že obvinený prostredníctvom svojho obhajcu žiadal už prípravnom konaní o vykonanie konfrontácií, ktoré však neboli uskutočnené. Jeho tvrdenia v spojení s tvrdeniami svedkyne X. o skutočnosti, že poškodená zišla z chodníka k obvinenému, je možné pritom podporiť aj výpoveďou svedkyne T., ktorá pripustila skutočnosť, že poškodená podošla k obvinenému a svedkyňi X., pričom zišla z chodníka. Konštatácia svedkyne T. o tom, že „stačilo sa ospravedlniť“ naznačuje, že zo strany poškodenej sa jedná vyslovene o pomstu, nakoľko aj v minulosti dochádzalo k atakom prostredníctvom SMS správ zo strany poškodenej na dcéru obvineného (svedkyňu X.). Poškodená sa navyše po páde vôbec nestážovala na bolesť v ruke, pričom je zarážajúce, že súd prvého stupňa na jednej strane bezdôvodne vyhlásil výpoveď dcéry obvineného za účelovú napriek tomu, že v nej neboli obsiahnuté výrazné nezrovnalosti a rovnako nebola spochybnená iným dôkazom. K znaleckému posudku obvinený uvádza, že zo strany povereného príslušníka Policajného zboru bola znalci v otázke č. 2 položená sugestívna otázka, na čo bol súd upozornený. Samotný znalec následne len prevzal tvrdenie zadávateľa otázky, pričom toto nemôže aj napriek nesprávne položenej otázke viesť k záveru, že k poraneniu poškodenej došlo následkom pádu, teda i bez pričinenia obvineného, čo potvrdil aj znalec na hlavnom pojednávaní na otázku obhajcu obvineného. Znalec nie je oprávnený vyjadrovať sa k príčine pádu, nakoľko nebol svedkom udalosti; s poukazom na uvedené nie je možné označený znalecký posudok použiť v trestnom konaní a tento znalecký posudok obvinený z tohto dôvodu aj namietal na hlavnom pojednávaní.

V ďalšom obsahu dovolania obvinený argumentuje predovšetkým s poukazom na absenciu príčinnej súvislosti medzi jeho konaním a následkom, ktoré ním malo byť spôsobené a to z dôvodu, že poškodená sama pri tom, ako cúvala zakopla o obrubník bez pričinenia obvineného, pričom v intenciách celého dokazovania nedošlo ani k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu, ako ani jeho objektívnej stránky. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní vôbec nerešpektoval zásadu in dubio pro reo. V tejto súvislosti obvinený dopĺňa, že vo veci konajúci a rozhodujúci sudca JUDr. Rybčák na hlavnom pojednávaní bezdôvodne zosmiešňoval jeho obhajcu a k jeho otázkam mal nemiestne poznámky. V samotnom konaní sudca „suploval“ úlohu prokurátora, ktorý nemal v priebehu hlavného pojednávania v podstate žiadne otázky na objasnenie skutku, čím došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti. Navyše, sudca po vyhlásení dokazovania za skončené a prečítaní záverečných rečí okamžite a bez prerušenia hlavného pojednávania prečítal odsudzujúci rozsudok. Z uvedeného dôvodu obvinený predpokladá, že sa sudca vôbec nezaoberal dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní dňa 15. apríla 2015, ako ani

skutočnosťami obsiahnutými v záverečných rečiach. Preto je obvinený presvedčený o predpojatosti sudcu od začiatku trestného konania, ako aj o arbitrárnosti rozsudku súdu prvého stupňa, za súčasného porušenia jeho práva na obhajobu a spravodlivý proces. Odvolací súd pritom vo svojom rozsudku len čiastočne reflektoval niektoré odvolacie námietky obvineného, avšak ním vykonaná interpretácia a vyhodnotenie dôkazov nemajú oporu v zistenom skutkovom stave a vykonanom dokazovaní, pričom s niektorými obvineným vytýkanými nedostatkami sa odvolací súd vôbec nevysporiadal a teda nerozhodol o podanom odvolaní zákonným spôsobom. Odvolanie totiž obvinený podal voči všetkým výrokom rozsudku, pričom odvolací súd sa zákonne vysporiadal iba s jedným výrokom. S takým postupom obvinený nesúhlasí, pričom poznamenáva, že § 321 ods. 3 Trestného poriadku neumožňuje súdu postupovať tak, že sa nemusí vysporiadať s odvolaním podaným voči iným výrokom rozsudku súdu prvého stupňa. V danom prípade má obvinený za to, že mal odvolací súd postupovať buď podľa § 319 Trestného poriadku, alebo iným spôsobom.

Na podklade vyššie vyjadrenej argumentácie obsiahnutej v podanom dovolaní obvinený navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd na podklade dovolania podaného obvineným rozhodol tak, že

- postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, zohľadniac existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku v vysloví porušenie zákona v neprospech obvineného (pozn.: aj keď neoznačujú konkrétne zákonné ustanovenie, porušenie ktorého, resp. ktorého vadnú aplikáciu namieta) a zároveň
- podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11. novembra 2015, sp. zn. 8To/27/2015, ako aj rozsudok Okresného súdu Bardejov z 15. apríla 2015, sp. zn. 1T/139/2014.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bardejov (ďalej len „prokurátor“) sa k podanému dovolaniu vyjadril písomným podaním zo 04. marca 2019. Úvodom v podanom vyjadrení konštatoval, že obvinený podal dovolanie až po uplynutí lehoty uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku; nad rámec tejto skutočnosti však uviedol, že pokiaľ obvinený namieta zaujatosť sudcu súdu prvého stupňa, nič mu nebránilo vzniesť, pred začatím hlavného pojednávania alebo v priebehu, námietku zaujatosti, avšak neurobil tak. Obvinený v podanom dovolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti, odhliadnuc od tých námietok, ktoré už uviedol v odvolaní a ktoré boli v odvolacom konaní aj riadne preskúmané. Vo všeobecnosti prokurátor uzatvára, že pokiaľ obvinený namieta správnosť a úplnosť zisteného skutku, je jeho prieskum dovolacím súdom s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vylúčený. Rovnako neobstoí ani námietka obvineného spočívajúca v ním prezentovanom porušení jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom; obvinený si v trestnom konaní zvolil obhajcu, ktorý ho počas celého jeho priebehu zastupoval, odhliadnuc od skutočnosti, že v podanom dovolaní obvinený ani neuvádza žiadnu právne relevantnú argumentáciu, ktorú by bolo možné subsumovať pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Záverom prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o dovolaní obvineného tak, že ho postupom podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku), pred vydaním rozhodnutia o dovolaní, skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku) a osobou oprávnenou na podanie dovolania (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Po splnení tejto formálnej prieskumnej povinnosti však najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné, nakoľko dovolacie dôvody, na ktoré obvinený poukazuje, zjavne nie sú v posudzovanej veci

splnené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcim „rovnosť zbraní“ medzi obvineným na jednej strane, a prokurátorom ako žalobcom v trestnom konaní na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku, vyplýva z čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a je garantovaná v ďalších významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby, a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Porušenie práva na obhajobu je podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je však koncipovaný oveľa užšie; nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva „zásadným spôsobom“. Pri posudzovaní, či v danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného, a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

Treba tiež zdôrazniť, že trestné konanie treba posudzovať komplexne ako jeden celok a nie je možné z hľadiska zachovania práv obvineného hodnotiť len niektoré parciálne, jednotlivo extrahované úkony, resp. postupy a na základe nich konštatovať zásadné porušenie jeho obhajobných práv. Najvyšší súd však z obsahu rozsudku súdu prvého stupňa, ako ani odvolacieho súdu nezistil žiadne skutočnosti svedčiace o tom, že by v priebehu konania na súdoch nižšieho stupňa došlo k porušeniu práva obvineného Ing. L. P. na obhajobu. Naopak, jeho právo na obhajobu bolo v priebehu trestného konania v plnom rozsahu zachované, pričom obvinený mal možnosť zúčastňovať sa pojednávani a uplatňovať svoje práva či už osobne alebo prostredníctvom obhajcu, pričom toto svoje právo v priebehu konania aj aktívne využíval.

Vo vzťahu k uvedeným konkrétnym skutočnostiam najvyšší súd v súlade so svojou judikatúrou (R 7/2011, R 116/2014) vo všeobecnosti uvádza, že ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím buď tomuto návrhu vyhovieť alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku), resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Trestného poriadku). Tak, ako nie je možné úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo, nemožno za porušenie práva na obhajobu v zmysle uvedeného dovolacieho dôvodu považovať ani obsah a rozsah vlastnej úvahy súdov nižšej inštancie o voľbe použitých dôkazných prostriedkov. Ak by záver súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

V podanom dovolaní ide teda celkom zjavne iba o námietky skutkového charakteru, ktoré sú navyš nepodraditeľné nielen pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ale ani pod akýkoľvek iný, pre obvineného dostupný dôvod dovolania, nakoľko obsahovo smeruje konkrétne voči rozsahu vykonaného dokazovania, ktoré obvinený hodnotí podľa svojich obhajobných predstáv.

Na ilustráciu vyššie zdôrazneného najvyšší súd uvádza, že hneď v úvode podaného dovolania obvinený zdôraznil, že nikdy pred súdom nevyhlásil, že je vinný. Odhliadnuc od toho, že v tomto duchu sa odvíja celá argumentácia obvineného, poukazuje najvyšší súd na bezvýhradne správny záver odvolacieho súdu, podľa ktorého je len formálnou chybou, ak súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku uviedol, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom najvyšší

súd na tomto mieste odkazuje na obsah odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa, podľa ktorého je nepochybne zrejmé, na ktoré skutočnosti prihladol, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a ako sa vysporiadal s obhajobou obvineného.

Rovnako neobstoí ani námietka obvineného, na podklade ktorej namieta porušenie zásady nestrannosti a nezaujatosti zákonného sudcu, prípadne iné, s tým súvisiace skutkové tvrdenia obvineného obsiahnuté v dovolaní (zosmiešňovanie obhajcu obvineného počas konania hlavného pojednávania pred súdom prvého stupňa a i.). Najvyšší súd na tomto mieste poukazuje na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, ktorý zdôraznil, že z obsahu spisu a najmä zo zápisníc o hlavnom pojednávaní nevyplýva, že by samosudca bezdôvodne zosmiešňoval obhajcu obvineného, prípadne dokonca porušil zásadu kontradiktórnosti trestného konania; ak k intervencii, resp. procesnej aktivite samosudcu v rámci vykonávania dokazovania došlo, dialo sa tak zásadne postupom podľa na § 258 ods. 2 Trestného poriadku (viď. str. 5, ods. tretí odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Za procesne chybný postup nemožno označiť ani dovolateľom uvádzanú skutočnosť, že samosudca bezprostredne po skončení záverečných rečí vyhlásil, bez prerušenia hlavného pojednávania, odsudzujúci rozsudok. Trestný poriadok taký postup v žiadnom ustanovení nevylučuje, ako to v dôvodoch svojho rozhodnutia podotkol už aj odvolací súd. Neobstoí pritom ani tvrdenie dovolateľa, že vo veci konajúci a rozhodujúci samosudca mal rozsudok vyhotovený už vopred, nakoľko okrem iného, z dátumu uvedeného na rozsudku súdu prvého stupňa je nepochybne, že tento bol vyhotovený až 06. mája 2015, pričom hlavné pojednávanie bolo vykonané a rozsudok bol na ňom vyhlásený dňa 15. apríla 2015. V ďalšom najvyšší súd môže len poukázať na vyčerpávajúce odôvodnenie tak rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Ako je pritom zrejmé z vyššie citovaných judikatúrnych záverov najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho, nie je porušením práva obvineného na obhajobu, ak konajúce súdy majú v danom smere iný názor ako obhajoba - a teda, ak považujú už vo veci vykonané dokazovanie za postačujúce z pohľadu svojho rozhodnutia.

Z uvedených právnych úvah v spojení s vyššie citovanými skutočnosťami teda vyplýva, že obvineným označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku naplnený nebol.

Ďalej najvyšší súd uvádza, že vo vzťahu k dovolacej námietke obvineného voči nezákonnosti znaleckého posudku obsiahnutej v podanom dovolaní, obvinený túto v texte dovolania priamo nesubsumoval aj z formálneho hľadiska pod niektorý z tomu zodpovedajúcich dovolacích dôvodov obsiahnutých v § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Najvyšší súd vo vzťahu k viazanosti dovolacími dôvodmi však už ustálene judikuje, že takto vymedzené kritérium viazanosti dovolacími dôvodmi sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania formálne v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Povedané inými slovami, podstatné sú v dovolaní uplatňované vecné argumenty dovolateľa (obvineného) a nie aj správnosť ich materiálnej subsumpcie (podradenie) pod konkrétne skutkové podstaty dovolacích dôvodov obsiahnutých v naposledy označenom ustanovení Trestného poriadku (viď k tomu bližšie R 120/2012).

Pokiaľ ide potom o dovoláciu námietku označenú v prvej vete tohto odseku (nezákonnosť znaleckého posudku a v tejto súvislosti vymedzené vady), je ju nutné riadiac sa vyššie uvedeným podradiť ju pod skutkovú podstatu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmé a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako

mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne, alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu proti Rumunsku, rozsudok č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen proti Turecku, rozsudok č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší proti Holandsku, Visser proti Holandsku, rozsudok č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní inicianého prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže teda najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov. Spôsob hodnotenia dôkazov, vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov, nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov, bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania. Ako už najvyšší súd skonštatoval vyššie, dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravidla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu možno dovolanie aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu, alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

Vo vzťahu k namietanému obsahu znaleckého posudku najvyšší súd v tejto súvislosti len v stručnosti poukazuje znova na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu, nakoľko je z ich obsahu preukázané, že znalec bol do konania pribratý zákonným spôsobom, pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal z podkladov obsiahnutých v spise (vyšetrenie poškodenej, zdravotná dokumentácia). Tak súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd následne riadne a preskúmateľným spôsobom ustálili mechanizmus, ktorým došlo k poraneniu poškodenej - inak povedané, jasne a jednoznačne identifikovali konanie obvineného a jeho následok predstavujúce vo svojej celosti skutok podrobne opísaný v skutkovej vete výrokovej časti rozsudkov oboch súdov.

V nadväznosti na uvedené je v súhrne zrejmé, že obsah vyššie vymedzeného dovolacieho dôvodu namietaného obvineným takisto nebol naplnený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci dovolacieho konania teda nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku), ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti (§ 371 ods. 3 Trestného poriadku). Skutkový stav môže najvyšší súd totiž hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver

zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, veta za bodkočiarkou. Dovolací súd nemôže skutok ustálený súdmi prvého a druhého stupňa ani meniť ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.). Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov môžu obvinení v dovolaní uplatňovať len námietky právneho - hmotného charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi nižších stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho súdu. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať alebo korigovať len odvolací súd. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti) bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti spôsobu a rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Odhliadnuc od toho, že dovolací súd je viazaný vecnými námietkami a nie ich právnou subsumpciou, z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že obvinený vôbec nerozlišuje skutkové námietky od tých právnych (ktoré jedine by bolo možné považovať za relevantné, a teda bolo by potrebné sa nimi zo strany konajúceho dovolacieho súdu zaoberať). Na tomto mieste najvyšší súd poukazuje na pozoruhodnú formálnu skutočnosť, a to že podané dovolanie je textom totožným, ako jemu procesne predchádzajúce podané odvolanie obvineného (vyjmúc len naozaj zanedbateľné rozdiely spočívajúcej v terminologických odlišnostiach tak, aby tieto z formálneho hľadiska aspoň na letný pohľad odlišili skôr podané odvolanie obvineného od dovolania, ktoré je predmetom dovolacieho súdu v intenciách tohto uznesenia). Obvinený vyjadrením nesúhlasu s hodnotením vykonaného dokazovania, v rámci rozhodnutí súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu v otázke ustálenia tých skutkových okolností, ktoré sú vyjadrením jeho konania ustáleného v skutkovej vete, v podstate len napáda spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a tieto zároveň sám hodnotí zo svojho uhla pohľadu, opakujúc argumentáciu prakticky obsahovo totožnú s námietkami, ktoré predniesol v konaní pred odvolacím súdom. Tvrdenia obvineného v kontexte

ním koncipovaného obsahu podaného dovolania sú totiž vo svojej podstate akousi všeobecnou reinterpretáciou už vykonaného dokazovania, ktorého výsledky obvinený subjektívne reflektuje vo svoj prospech.

Najvyšší súd nad rámec uvedeného len dodáva, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku takisto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že v predmetnom konaní nebola preukázaná subjektívna stránka trestného činu a spôsobenie následku obsiahnutého v konkrétnej skutkovej podstate trestného činu. Táto totiž nepredstavuje nič iné, ako vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu. Tento vzťah nie je možno skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak, ako sa navonok prejavil v jeho konaní, ktorý je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Zavinenie je avšak ako subjektívna stránka trestného činu znovu vždy preukazované zásadne na základe konkrétnych skutkových okolností, ktoré ako je zrejmé z vyššie vyjadreného, v konaní o dovolaní nie je možné preskúmať (samozrejme okrem už skôr označeného prípadu, ak je subjektom podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti v tam uvedenom rozsahu uplatniteľných dovolacích námietok). Ak sa odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými (ale tiež právnymi) závermi súdu prvého stupňa, a tieto považoval za dostatočne preukázané vykonanými dôkazmi, nie je najvyšší súd oprávnený na ďalšie prehodnocovanie materiálnych dôvodov ustálených súdmi nižšieho stupňa a teda skúmať, či

tieto „správne“ vykonali, prípadne vyhodnotili určité dôkazné prostriedky a z nich získané poznatky slúžiace na ustálenie skutkového stavu v miere spoľahlivo postačujúcej pre spravodlivé rozhodnutie vo veci.

Všeobecne obvinený len znovu namieta pochybenia v skutkových zisteniach ustálených vo veci skôr činnými súdmi a v nimi vykonanom hodnotení dôkazov a domáha sa podstatnej zmeny skutkových záverov, čo by viedlo ku konštatovaniu, že stíhaný skutok nespáchal - napriek tomu, že súdy oboch stupňov dospeli k opačnému záveru. Obvinený vo všeobecnosti len ďalej pokračuje vo svojej obhajobe a (vyjmúc skutočne zanedbateľné rozdiely) opakuje námietky predložené v odvolacom konaní, pričom vôbec nereflektuje na významový obsah jemu dostupných dovolacích dôvodov. Ako najvyšší súd však už zdôraznil v predchádzajúcom texte, s poukazom na obvineným uplatnený dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona. Podstatou správnej právnej kvalifikácie, ktorej absenciu namieta obvinený je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Takáto situácia však v posudzovanom prípade nenastala.

Ako už bolo zdôraznené vyššie, pre dovolací súd konajúci na podklade dovolania obvineného, je záväzný skutok tak, ako bol tento zistený zo strany súdov nižšieho stupňa (v tomto smere viď skutková veta citovaná hneď v úvode odôvodnenia daného rozhodnutia). S poukazom na vyššie citované právne úvahy, by zaoberanie sa námietkami takejto povahy, zakladalo neprípustný procesný stav, ktorý by de facto dovolacie konanie stotožnil s konaním pred odvolacím súdom, čo je právnou úpravou dovolacieho konania, s prihliadnutím na jeho špecifickú povahu ako mimoriadneho opravného prostriedku, vylúčené.

Najvyšší súd zároveň poznamenáva, že zrejme uniklo pozornosti obvineného, resp. jeho obhajcu, že podľa § 317 ods. 2 Trestného poriadku v spojení s § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku je so zákonom plne súladné, ak napriek skutočnosti, že obvinený podá odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku, zruší z dôvodu neprimeranosti uloženého trestu odvolaním napadnutý rozsudok len v časti vo výroku o treste tak, ako je tomu v posudzovanom prípade. Táto zákonná možnosť vyplýva okrem iného aj z predpokladu, že v predmetnej trestnej veci odvolací súd konajúci na podklade odvolania podaného obvineným pri plnení revíziej povinnosti podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preukázateľne zistil, že skutkový stav bol súdom prvého stupňa zistený správne a vykonávanie ďalšieho dokazovania nad rámec odvolacieho konania nepovažoval z toho dôvodu za potrebné. Výrok o treste je totiž oddeliteľným výrokom rozsudku (odhliadnuc od skutkovej a právnej vety rozsudku, ktoré predstavujú jeho neoddeliteľné súčasti), pričom z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je zjavné, že tento sa riadne vysporiadal aj s odvolacími námietkami obvineného vzťahujúcimi sa k výroku o vine, ktoré tomu zodpovedajúcim spôsobom vzhliadol za nedôvodné, pričom následne z dôvodu neprimeranosti rozsudkom súdu prvého stupňa uloženého trestu zrušil postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku odvolaním napadnutý rozsudok v časti vo výroku o treste a následne v tejto časti obvinenému sám uložil postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku iný, miernejší druh trestu.

Úplným záverom najvyšší súd k námietke prokurátora o údajnom zmeškaní zákonnej trojročnej lehoty na podanie dovolania tak, ako je táto upravená v § 370 ods. 1 Trestného poriadku poznamenáva, že zo zákonnej dikcie ustanovenia § 370 ods. 1 druhej vety po bodkočiarku Trestného poriadku v aktuálnom znení vyplýva, že ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Z doručenky na č.l. 160 spisu vyplýva, že rozsudok odvolacieho súdu bol doručený obhajcovi obvineného 26. januára 2016. Koniec lehoty teda v posudzovanom prípade nastal 26. januára 2019, čo je dátum zhodný s dňom, kedy podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie; nakoľko však koniec

lehoty pripadol na deň pracovného pokoja (sobotu), podľa § 60 ods. 5 Trestného poriadku tento pripadol na najbližší budúci pracovný deň nasledujúci po naposledy označenom dátume (na pondelok 28. januára 2019, kedy dovolanie spísané obhajcom bolo elektronicky aj preukázateľne doručené do elektronickej schránky súdu prvého stupňa - vid'. č.l. 165 a nasl. spisu). Z toho dôvodu najvyšší súd neuznal vyššie formulovanú námietku prokurátora o nesplnení podmienky včasnosti podania dovolania.

Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd sumarizuje, že obvinený ale skutočnosťami uvedenými v dovolaní nenaplnil ním namietané dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm.g) a písm. i) Trestného poriadku, preto rozhodol najvyšší súd o podanom dovolaní tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.